

BUKU HIJAU

PEJABAT PUSAT KHIDMAT PARTI RAKYAT SARAWAK KAWASAN N.65 SENADIN

KANDUNGAN

<u>BAB</u>	<u>PERKARA</u>
------------	----------------

I.	OBJEKTIF
II.	SASARAN PEMBANGUNAN DAN TRANSFORMASI
III.	PELAN PELAKSANAAN PEMBANGUNAN DAN TRANSFORMASI
01.	PENAMBAHAN BILANGAN AHLI (MEMBERSHIP DRIVE)
02.	PENGLIBATAN AHLI-AHLI PARTI SEBAGAI AGEN PEMBANGUNAN DAN TRANSFORMASI
03.	BIRO EKONOMI
04.	BIRO PENDIDIKAN
05.	BIRO SOSIAL DAN HAL EHWAL MASYARAKAT
06.	BIRO AGAMA
07.	BIRO KEBUDAYAAN, KESENIAN DAN WARISAN
08.	BIRO SUKAN
09.	BIRO PEMBANGUNAN MODAL INSAN
10.	BIRO TEKNOLOGI MAKLUMAT DAN PENYIARAN
11.	BIRO KESELAMATAN
12.	BIRO PERANCANGAN KEWANGAN
13.	PENGURUSAN DAN PENTADBIRAN
14.	KESIMPULAN

I. OBJEKTIF

Pejabat Pusat Khidmat Kawasan adalah bertujuan untuk dijadikan sebagai Pusat untuk menyelia segala Perancangan Pembangunan atau Pelan Transformasi yang dirancang bagi setiap kawasan khususnya yang tidak diwakili oleh Wakil Rakyat PRS samada Ahli Dewan Undangan Negeri atau Ahli Parlimen. PRS perlulah memiliki Rancangan Pembangunan atau Pelan Transformasi tersendiri sebagai panduan untuk melaksanakan sebarang bentuk pembangunan dan transformasi bagi setiap kawasan Dewan Undangan Negeri walaupun tidak memiliki Wakil Rakyat supaya PRS di pandang relevan, berdaya saing, tidak dibayangi oleh parti-parti lain dan dalam masa yang sama tidak hanya dikategorikan sebagai 'rural based party'. Pembangunan ini hendaklah merangkumi semua aspek dan melibatkan semua suku kaum tanpa mengira bangsa, agama serta ideologi politik.

Walaubagaimanapun, setiap perancangan hendaklah mengambil kira asas atau dasar perjuangan parti dimana keutamaannya adalah untuk mentransformasikan suku kaum dayak tanpa bersikap prejudis terhadap suku kaum lain. Setiap kawasan yang diwakili oleh Jawatankuasa masing-masing hendaklah memainkan peranan yang pro-aktif di dalam melaksanakan pelan ini dan rakyat atau sekurang-kurangnya ahli-ahli parti di kawasan tersebut perlulah melihat bahawa Jawatankuasa mereka berfungsi sebagai nadi penggerak utama kepada pelaksanaan Pelan Pembangunan ini dan juga mempunyai peranan yang mampu untuk melibatkan mereka di dalam semua aspek pembangunan walaupun tidak memiliki Wakil Rakyat. Untuk tujuan ini, maka adalah perlu diwujudkan satu Pusat Khidmat atau Penyeliaan (Coordinating & Service Centre) yang boleh menggerakkan Jawatankuasa setiap Bahagian supaya berfungsi, di pandang relevan serta berdaya saing.

Pusat Perkhidmatan ini boleh juga beroperasi sebagai tempat rujukan atau perantaraan bagi ahli-ahli parti atau rakyat dengan para pemimpin parti seperti Ahli Majlis Daerah dan Bandaraya, Setiausaha Politik, Senator, Wakil-Wakil Rakyat PRS atau Pemimpin-Pemimpin Ahli Majlis Tertinggi Parti. Selain daripada dijadikan sebagai pejabat operasi pilihanraya, ianya juga boleh digunakan sebagai tempat mesyuarat serta perjumpaan dan juga tempat untuk menganjurkan aktiviti-aktiviti parti yang bersesuaian dengan objektif parti. Pelan Transformasi ini adalah merangkumi pelan jangkamasa pendek serta jangkamasa panjang dan oleh yang demikian, Parti PRS hendaklah bersedia untuk memikul visi dan misi serta menggalas tanggungjawab masa depan yang lebih besar dan mencabar. Sekiranya PRS bertujuan untuk mengukuhkan kedudukannya sebagai sebuah parti komponen Barisan Nasional yang kuat serta relevan dan sekiranya PRS ingin memainkan peranan yang lebih penting maka penubuhan Pusat Perkhidmatan kawasan adalah satu langkah yang positif serta wajar untuk dilaksanakan.

II. SASARAN PEMBANGUNAN DAN TRANSFORMASI

Bertemakan "PERPADUAN ASAS TRANSFORMASI", sasaran pelaksanaan rancangan Pembangunan serta Pelan Transformasi adalah untuk mencapai objektif utama iaitu mengukuhkan kedudukan kaum dayak di dalam bidang ekonomi dan politik khususnya, namun dalam masa yang sama proses transformasi kerohanian hendaklah juga dititik-beratkan.

Di dalam usaha untuk mencapai sasaran ini, maka Pusat Perkhidmatan akan berperanan untuk menyelia (coordinate) aktiviti-aktiviti serta program-program yang di rancangan bertujuan untuk menyatu-padukan khususnya suku kaum dayak, untuk meningkatkan tahap ekonomi dan seterusnya menjurus kepada kekuatan kedudukan politik suku kaum dayak.

Dengan adanya perancangan-perancangan ini, maka setiap Jawatankuasa PRS Bahagian atau Jawatankuasa Kawasan masing-masing akan mendapatkan satu pandangan yang menyeluruh berkenaan dengan objektif perjuangan parti dan perlunya mereka menyokong serta terlibat sama di dalam melaksanakan Pelan Transformasi ini.

Dengan adanya panduan ini juga maka diharapkan Pusat Perkhidmatan khususnya kawasan Utara ini akan mampu untuk menjalankan misi dengan lebih terancang, teratur serta lebih efesyen seperti yang di harapkan oleh rakyat khususnya ahli-ahli parti PRS.

Ini juga boleh dianggap sebagai satu langkah persiapan untuk menjadikan parti PRS sebagai sebuah parti yang memiliki visi, berpandangan jauh ke hadapan serta berkemampuan untuk memikul tanggungjawab yang lebih berat. Langkah ini juga menunjukkan PRS sedang melakukan transformasi demi untuk menjadikannya sebagai sebuah parti yang lebih relevan, progresif serta mampu untuk menarik minat golongan-golongan sasaran terutamanya para profesional dan intelektual golongan muda suku kaum dayak.

III. PELAN PELAKSANAAN PEMBANGUNAN DAN TRANSFORMASI

Pelan Pelaksanaan ini adalah merupakan satu cadangan yang mungkin boleh diguna-pakai serta dijadikan panduan. Namun, kesesuaiannya mungkin berbeza menurut tempat, keadaan serta keperluan semasa. Oleh yang demikian, terpulanglah kepada pusat penyeliaan masing-masing untuk mengaplikasikannya.

1. PENAMBAHAN BILANGAN AHLI PARTI (MEMBERSHIP DRIVE)

Untuk memastikan parti PRS terus kukuh, relevan serta berdaya saing, penambahan bilangan ahli-ahli parti adalah amat penting. Ini menunjukkan bahawa rakyat terus menyokong perjuangan parti. Rakyat khususnya suku kaum dayak harus memahami kenapa mereka perlu menyokong parti PRS walaupun pada masa ini ianya bukan sebuah parti yang terbesar atau terkaya di negeri ini. Pihak parti melalui Jawatankuasa Bahagian atau Jawatankuasa Kawasan masing-masing perlu bergiat aktif di dalam usaha untuk merekrut lebih ramai ahli dari masa ke semasa dan usaha ini hendaklah berterusan.

Setiap kawasan perlulah digerakkan untuk mengadakan aktiviti-aktiviti serta perjumpaan yang boleh menarik minat rakyat untuk menjadi ahli parti PRS. Melalui aktiviti serta perjumpaan ini juga pengundi-pengundi baru boleh di daftarkan tidak kira samada mereka menjadi ahli atau tidak. Ini secara tidak langsung juga akan menambah bilangan pengundi suku kaum dayak terutamanya yang masih banyak lagi belum mendaftar diri sebagai pengundi.

Justeru itu, sasaran jangka masa pendek Pusat Perkhidmatan adalah untuk merancang serta menyelia program-program untuk merekrut serta menambah bilangan ahli dan seterusnya bilangan pengundi di kawasan masing-masing. Pusat Perkhidmatan harus menyimpan data-data serta statistik tentang perkembangan bilangan ahli dari masa ke semasa. Sehubungan ini, Pusat ini juga berfungsi untuk merancang, mencadang, menyelia, menyediakan serta menganjurkan program-program dan aktiviti-aktiviti perjumpaan yang berkaitan.

Di antara program-program yang boleh dianjurkan adalah seperti berikut:-

1. Majlis Pra-Gawai
2. Majlis Sambutan Gawai Dayak
3. Majlis Ngulung Tikai Gawai Dayak
4. Majlis Pra-Krismas
5. Majlis Perayaan Hari Natal
6. Majlis Sambutan Hari Perayaan kaum-kaum lain
7. Majlis Rumah Terbuka
8. Majlis sempena Hari Ulang Tahun
9. Majlis Sambutan Tahun Baru
10. Majlis Hari Jadi

11. Majlis Sambutan Hari keluarga PRS
12. Majlis Pemimpin Bersama Rakyat
13. Majlis Perjumpaan Sebulan, Dua Bulan atau Suku Tahun Sekali.
14. Majlis Randau Ruai bersama dengan badan-badan NGO lain.
15. Majlis Gotong Royong
16. Majlis Amal seperti menderma darah dan sebagainya
17. Majlis Hari Bapa PRS
18. Majlis Hari Ibu PRS
19. Majlis Kempen Mendaftar Pengundi
20. Lain-Lain Majlis serta pogram.

2. PENGLIBATAN AHLI-AHLI PARTI SEBAGAI AGEN PEMBANGUNAN

Ahli-ahli parti perlulah digalakkan untuk terlibat di dalam pelaksanaan Pelan-Pelan Pembangunan yang di rancang. Walaupun tidak memiliki Wakil Rakyat, adalah menjadi tanggungjawab Ahli Jawatankuasa kawasan masing –masing untuk membantu rakyat sebagai **Agen Pembangunan**. Dengan ini, parti PRS akan di lihat oleh rakyat sebagai berfungsi, menarik, relevan, berjuang dan berkhidmat untuk rakyat walaupun tidak diwakili oleh Wakil Rakyat PRS di kawasan tersebut. Di antara perkara-perkara yang perlu dipantau oleh Jawatankuasa Kawasan masing-masing adalah untuk memastikan bahawa pembangunan asas Infrastruktur dan kemudahan asas yang lain di kawasan masing-masing akan terus dipertingkatkan. Ini adalah termasuk perkara-perkara seperti berikut:-

2.1. JALANRAYA

Jawatankuasa Kawasan perlu mengenal pasti kemudahan jalanraya yang diperlukan oleh rakyat termasuk yang melibatkan kawasan ahli-ahli parti PRS

1. Pembinaan jalan-jalan baru
2. Menaik taraf jalan yang sedia ada

Perkara ini hendaklah dimaklumkan kepada Pusat Penyeliaan dan Perkhidmatan untuk di rekodkan. Sekiranya melibatkan permohonan secara surat menyurat, satu salinan surat berkenaan perlulah di hantar kepada Pusat Penyeliaan. Tujuannya supaya Pusat Penyeliaan selaku pusat rujukan atau perantaraan dapat membantu di dalam proses permohonan ini. Ini juga untuk memastikan ahli-ahli parti tidak disisih atau dikecualikan dari sebarang bentuk pembangunan dan bantuan yang diberikan oleh Kerajaan.

2.2. PERKHIDMATAN PENGANGKUTAN AIR

Jawatankuasa Kawasan perlu membantu di dalam mengenalpasti serta memastikan semua penduduk di kawasan masing-masing boleh menggunakan perkhidmatan ini dimana perlu.

1. Wujudnya perkhidmatan yang lebih selamat, selesa, moden serta efesyen
2. Memastikan laluan yang selamat untuk pengguna perkhidmatan ini.
3. Mengujudkan perkhidmatan alternatif untuk dijadikan tarikan pelancungan.

2.3. BEKALAN ELEKTRIK

Jawatankuasa Kawasan perlu membantu di dalam :

Memastikan seluruh penduduk atau kawasan masing-masing mempunyai bekalan elektrik samada dengan menggunakan generator, solar, hydro atau melalui sambungan grid.

2.4. BEKALAN AIR BERSIH

Jawatankuasa Kawasan perlu membantu di dalam :

Memastikan seluruh penduduk atau kampong di kawasan masing-masing mempunyai bekalan air bersih samada melalui kemudahan telaga, gravity feed, tangki air atau water treatment plant dan lain-lain kaedah.

2.5. PERUMAHAN

Jawatankuasa Kawasan perlu membantu di dalam :

Memastikan setiap penduduk di kawasan masing-masing mampu memiliki atau menyewa rumah-rumah melalui rancangan perumahan rakyat (RPR), Low and medium cost housing, rumah Mesra Rakyat, PPRT, rumah persinggahan atau melalui kemudahan yang disediakan oleh Majlis Bandaraya/Daerah bagi mereka yang tidak mampu untuk menyewa rumah dan sebagainya.

2.6. SEKOLAH, TADIKA ATAU TASKA

Jawatankuasa Kawasan perlu membantu di dalam :

Memastikan setiap penduduk di kawasan masing-masing mendapatkan pendidikan melalui sekolah-sekolah yang sedia ada serta mempunyai sekolah-sekolah baru di kawasan-kawasan yang memerlukan serta menaik taraf sekolah-sekolah yang sedia ada di mana perlu.

2.7. HOSPITAL DAN KLINIK KESIHATAN

Jawatankuasa Kawasan perlu membantu di dalam :

Memastikan setiap penduduk di kawasan masing-masing mendapatkan kemudahan bantuan perubatan melalui klinik-klinik kesihatan atau hospital dan memastikan bahawa klinik-klinik tersebut berdekatan dengan tempat tinggal mereka.

Memastikan setiap kampung mempunyai Wakil-Wakil Kesihatan Kampung untuk menyediakan ubat-ubat yang di agihkan melalui Klinik-Klinik Kesihatan untuk kemudahan penduduk-penduduk kampung yang mengalami kecemasan serta sakit ringan.

Memastikan Wakil-Wakil Kesihatan kampung menjalani kursus-kursus seperti kursus bantuan kecemasan dan apa juga kursus yang boleh membantu mereka di dalam menjalankan tugas mereka dengan lebih efektif.

3. BIRO EKONOMI

Sebagai Agen Pembangunan Jawatankuasa Kawasan perlu membantu khususnya ahli-ahli parti dalam meningkatkan tahap ekonomi mereka. Dengan itu mereka perlulah dilibatkan diantara lain di dalam bidang-bidang seperti berikut:

3.1. Pembangunan Tanah

Pembangunan tanah, iaitu tanah-tanah milik Kerajaan (State Land) dan tanah-tanah adat atau NCR. Manakala bidang pembangunan yang diutamakan adalah seperti perladangan, penternakkan dan pembangunan tanah untuk pelancungan, eco-pelancungan dan sebagainya.

Konsep pembangunan tanah boleh dibahagikan kepada beberapa bahagian seperti berikut:-

1. Konsep Pembangunan NCR yang diperkenalkan oleh Kerajaan Negeri dimana konsep ini hendaklah menguntungkan pihak pemilik tanah NCR.
2. Konsep Pembangunan NCR dengan pihak-pihak pelabur secara usahasama atau JV dimana pihak parti hendaklah membantu pemilik tanah di dalam memastikan syarat-syarat JV adalah menguntungkan kedua-dua pihak.
3. Tanah dibangunkan oleh pemilik tanah sendiri dengan mendapat bimbingan serta bantuan daripada pihak-pihak yang berkaitan berkenaan dengan jenis-jenis tanaman yang menguntungkan dan juga khidmat nasihat daripada pihak-pihak yang berkenaan dengan kerjasama pihak parti.

Dalam usaha untuk mengekal dan memperkukuhkan hakmilik tanah adat, Ketua-Ketua masyarakat mempunyai peranan yang penting untuk memastikan adat ini tidak dipertikaikan oleh mana-mana pihak dan pihak parti hendaklah membantu pemilik-pemilik tanah dalam proses mempercepatkan hak milik tanah mereka, mempercepatkan pembangunan tanah mereka serta mempertahankan hak pemilikan tanah.

Keutamaan juga harus diberikan kepada mewujudkan “downstream business activities”.

Dasar Ekonomi ini haruslah antara lain, untuk mewujudkan individu-individu khususnya di kalangan ahli-ahli parti sendiri untuk memiliki perniagaan sebagai:-

1. Usahawan
2. Kontraktor
3. Pekedai
4. Pemilik hotel, homestay, resort, dsb
5. Pihak parti boleh mewujudkan projek-projek angkat.

3.2. Dasar Pembangunan Petani Dan Pekebun-Pekebun Kecil

Dasar ini adalah untuk mewujudkan para petani dan pekebun-pekebun kecil yang moden dan menjalankan perusahaan secara komersial. Ini adalah dengan menitik beratkan kepada penggunaan jentera atau teknologi moden.

Sasaran bagi petani-petani moden adalah supaya mereka dapat menjadi petani yang berjaya dengan menggunakan tanah-tanah milik mereka serta menyumbang di dalam menjana peluang-peluang pekerjaan kepada penduduk-penduduk setempat.

4. BIRO PENDIDIKAN

Jawatankuasa Kawasan perlulah membantu di dalam :

Memastikan semua penduduk di kawasan masing-masing boleh mendapatkan pendidikan serta dapat menggunakan segala kemudahan yang disediakan oleh pihak Kerajaan.

Diantara usaha yang perlu dilakukan :

1. Dapatkan segala maklumat berkenaan dengan sekolah termasuk latarbelakang dan keadaan murid, keadaan sekolah, jarak dan kenderaan murid ke sekolah dan keadaan PIBG dsb. – Cari jalan untuk membantu para pelajar khususnya daripada golongan kurang berkemampuan dan berusaha untuk mempertingkatkan mutu pembangunan dan infrastruktur.
2. Mengadakan lawatan untuk memberi dorongan melalui ceramah, 'career talk' atau mengadakan gotong royong bersama pihak sekolah.
3. Memberi penganugerahan 'award' atau sumbangan kepada murid-murid cemerlang atau jasa guru-guru cemerlang.
4. Wujudkan Tabung Pendidikan bagi membantu murid-murid khususnya dari kalangan ahli-ahli parti.
5. Membantu murid-murid lepasan sekolah untuk melanjutkan pelajaran atau pendidikan ke mana-mana institusi yang berkaitan.
6. Membantu pelajar-pelajar untuk mendapatkan tajaan atau biasiswa dari pihak-pihak yang berkaitan seperti Teras, Yayasan Sarawak, PTPTN dan sebagainya.

5. BIRO SOSIAL DAN HAL EHWAL MASYARAKAT

Jawatankuasa Kawasan perlulah membantu di dalam :

Mengenalpasti serta membantu rakyat khususnya ahli-ahli parti atau penduduk-penduduk di kawasan masing-masing yang miskin atau miskin tegar untuk mendapatkan bantuan daripada Jabatan-Jabatan Kerajaan seperti Jabatan Kebajikan Masyarakat, Pejabat Daerah dan sebagainya.

5.1. Mengenalpasti anak-anak yang terabai daripada persekolahan.

5.2. Mengenalpasti orang-orang kurang upaya (OKU).

5.3. Mengenalpasti Ibu Tunggal dan Andartu.

5.4. Mengenalpasti penduduk yang memerlukan sebarang bantuan serta khidmat nasihat sosial.

5.5. Menaik taraf tahap kesihatan penduduk-penduduk kawasan.

5.6. Mengekal serta meningkatkan kualiti persekitaran seperti perkarangan rumah, kampung dan sebagainya.

5.7. Menggalakan pogram menceriakan kampung seperti menaikkan taraf Keindahan, landscaping dan sebagainya.

5.8. Memastikan kampung-kampung mempunyai bekalan air yang bersih dan sistem pembuangan sampah yang baik dan antara lain mengalakkan program kitar semula.

5.9. Membantu menyediakan maklumat serta peluang-peluang perniagaan serta pekerjaan kepada penduduk terutamanya lepasan sekolah.

5.10. Mengukuhkan Perpaduan di kalangan penduduk.

Perancangan-perancangan di atas memerlukan kerjasama daripada pihak penduduk kampung terutamanya melalui ketua masyarakat serta JKKK dengan bantuan diantara lain nya daripada:

1. Jabatan Kebajikan
2. Kemas
3. Jabatan Tenaga Kerja
4. Parti dan lain-lain agensi

6. BIRO AGAMA (TRANSFORMASI KEROHANIAN)

Jawatankuasa Kawasan hendaklah membantu di dalam :

Memastikan setiap penduduk memiliki pegangan / kepercayaan atau ugama masing - masing dan memastikan setiap rakyat berhak memilih pegangan masing-masing tanpa sebarang sekatan dan paksaan oleh mana-mana pihak.

Memastikan ada perpaduan, hormat menghormati serta toleransi di antara penduduk berbilang agama serta kaum.

Jawatankuasa Kawasan perlulah mencari pendekatan serta melaksanakan program “interchurch atau communal fellowship” dalam usaha untuk menyatu padukan gereja-gereja dan menghakis jurang perbezaan yang wujud di sebabkan perbezaan nama gereja atau doktrin.

Menubuhkan Biro Ugama

Jawatankuasa Kawasan atau Pusat Perkhidmatan boleh menubuhkan Jawatankuasa Biro ini untuk melaksanakan pelan-pelan penyatuan yang di rancang. Biro ini yang terdiri daripada ahli-ahli dari berbagai bagi latarbelakang gereja boleh menganjurkan lawatan ke setiap kawasan dengan membawa mesej penyatuan.

Biro ini juga jika diperlukan hendaklah membantu supaya message kerohanian di sampaikan melalui penginjilan terus, media masa contohnya internet, tv, radio dan sebagainya supaya ini akan membantu penduduk-penduduk mempunyai pegangan agama yang lebih teguh.

Pihak parti melalui Biro ini hendaklah memainkan peranan penting untuk mewujudkan suasana hormat-menghormati dan bertoleransi khususnya di antara ahli-ahli parti dan di antara rakyat berbilang kaum dan agama dan juga berperanan untuk menyatu padukan rakyat melalui badan-badan keagamaan khususnya di kawasan ini tanpa mengira kaum dan agama.

Pihak parti melalui Biro ini hendaklah dapat memberikan satu gambaran yang baik kepada masyarakat setempat berkenaan dengan perpaduan, amalan serta kehidupan orang yang beragama dan ini dapat di gambarkan misalnya di dalam penganjuran majlis seperti Perayaan Krismas, Hari Raya, Tahun Baru Cina ataupun melalui majlis rumah terbuka.

7. BIRO KEBUDAYAAN, KESENIAN DAN WARISAN

Jawatankuasa Kawasan perlulah membantu di dalam :

Mengekal serta memperkukuhkan keunikan identiti adat resam, kebudayaan dan kesenian warisan bangsa di kawasan masing-masing.

- 7.1 Mengenal pasti kebudayaan, kesenian serta warisan bangsa yang mempunyai nilai terutamanya nilai ekonomi yang boleh dikekalkan dan dipertunjukkan untuk dijadikan sumber pendapatan dan untuk memperkenalkan bangsa ke mata dunia. Misalnya kawasan bersejarah, kraftangan, ukiran, pembuatan manik, tarian kebudayaan, alat musik tradisional dan lain-lain.
- 7.2 Mengenalpasti serta memberi galakan kepada generasi baru yang berpotensi sebagai karyawan, pragawati yang mengayakan pakaian tradisional, pelakon, penyanyi dan sebagainya. Pihak parti boleh mengadakan uji bakat ke seluruh kawasan untuk mencari penyanyi yang berpotensi dan memberi bantuan sehingga mencapai kejayaan misalnya ke tahap Akademi Fantasia, Bintang RTM, Malaysian Idol dan sebagainya.
- 7.3 Pihak parti boleh memainkan peranan utama di dalam memperkenalkan, mempromosi keistimewaan suku kaum misalnya dengan mengadakan 'first impression' kepada para pelawat atau pelancong yang masuk dan berkunjung ke kawasan masing-masing. Salah satu daripada cara yang di cadangkan adalah melalui pintu masuk ke daerah atau kawasan masing-masing.
 - 7.3.1 Membina pintu gerbang kemasukan ke daerah atau kawasan masing-masing yang bercirikan kebudayaan tempatan. Contoh boleh diambil daripada pintu gerbang di Lubok Antu dan di Bandaraya Kota Kinabalu.
 - 7.3.2 Pastikan kawasan masing-masing menggambarkan keadaan yang selamat, aman, mesra, serta bersih dengan landscaping yang menghijau dan ceria.
 - 7.3.3 Usahakan dimana perlu untuk membina sebuah Rumah Kebudayaan masyarakat tempatan dan jadikan ianya sebagai information centre dan tarikan pelancong. Jadikan ia sebagai penyimpanan sejarah suku-suku kaum yang boleh dilawat serta dipertontonkan kepada pelancong. Di kawasan ini juga boleh diadakan tempat-tempat menjual hasil kraftangan tempatan dan produk-produk tempatan yang lain.

8. BIRO SUKAN

Jawatankuasa Kawasan perlulah membantu di dalam :

Mewujudkan masyarakat yang bersukan dan mengamalkan sukan di dalam kehidupan seharian. Melalui sukan pihak parti boleh menganjurkan pertandingan di dalam usaha untuk memperkenalkan parti kepada masyarakat khususnya remaja dan kesempatan ini juga boleh digunakan sebagai aktiviti perjumpaan untuk merekrut ahli-ahli baru

- 8.1 Di antara jenis-jenis sukan yang dikenali adalah seperti, tekraw, bolasepak, badminton, bolatampar, memanah, lumba kerbau, sukan lasak futsal, gasing, wau, berakit, mendayung, sukan-sukan asal dan lain-lain.
- 8.2 Parti hendaklah menggalakan pertubuhan-pertubuhan sukan untuk bergiat aktif di dalam menganjurkan aktiviti-aktiviti kesukanan.
- 8.3 Gunakan kemudahan yang disediakan oleh Kelab Sukan Komuniti
- 8.4 Wujudkan Kelab Sukan dan Rekreasi dan menyediakan kemudahan seperti gym dan akademi. Anjurkan kegiatan seperti joggerton, senamrobik, memancing dan sebagainya.
- 8.5 Anjurkan aktiviti sukan melalui parti misalnya, berbasikal, motorsikal, kayaking, rakit dan sukan-sukan lasak.
- 8.6 Tubuhkan Akademi bolasepak dan Futsal.
- 8.7 Pihak parti juga hendaklah bersedia dengan satu pasukan lumba perahu (jika perlu) yang mantap dan berpengurusan dan pastikan mereka mendapatkan latihan yang terbaik.
- 8.8 Pihak parti juga boleh mewujudkan satu tapak driving range atau golf course.
- 8.9 Mengadakan kursus-kursus kesihatan yang berkaitan dengan sukan dan senaman.
- 8.10 Pihak parti melalui biro sukan hendaklah berusaha untuk mencari bakat-bakat baru serta yang berpotensi di dalam semua bidang sukan dan mereka ini boleh diketengahkan di peringkat yang lebih tinggi kemudian.

9. BIRO PEMBANGUNAN MODAL INSAN

Jawatankuasa Kawasan perlulah membantu di dalam proses meningkatkan mutu modal insan di kawasan masing-masing.

Kumpulan Sasaran adalah seperti berikut:-

- 8.1 Barisan Kepimpinan Parti serta ahli-ahli Parti.
- 8.2 Ketua-Ketua Kaum/Masyarakat
- 8.3 Para pendidik atau Guru-Guru
- 8.4 Ahli-ahli perniagaan dan Usahawan
- 8.5 Para Profesional/Intelektual.

Di dalam memastikan peningkatan modal insan, pihak parti hendaklah berhasrat untuk menyerap para profesional dan intelektual ke dalam jentera parti untuk mewujudkan satu kumpulan 'tink-tank' di dalam parti.

Para Profesional ini adalah termasuk ahli-ahli perniagaan, 'economist, strategist, engineers, accountants, lawyers, doctors, architects, spiritual leaders' dan sebagainya.

Pihak parti perlulah memiliki pelan komprehensif untuk memastikan kesinambungan kepimpinan parti. Ini adalah termasuk mengenalpasti serta mendidik pemimpin-pemimpin pelapis baik di peringkat akar umbi maupun di peringkat cawangan, bahagian dan juga negeri.

Pihak Parti juga boleh mewujudkan biro khas di kawasan masing-masing untuk membantu mewujudkan jawatan seperti JKKK, ketua kampung, ketua masyarakat dan ketua kaum

Dengan adanya kumpulan modal insan yang mantap maka pihak parti akan memiliki jentera yang lebih bersedia di dalam menjana kemajuan di kawasan masing-masing dan secara tidak langsung akan mengukuhkan kedudukan parti.

Pihak parti hendaklah melibatkan AJK-AJK Cawangan dan Ranting di dalam pelaksanaan dasar-dasar pembangunan ini dan termasuklah membantu ketua-ketua kampung menyediakan profil kampung yang mengandungi data-data kampung termasuk pelan pembangunan kampung. Pelan ini nanti akan diguna pakai untuk dijadikan panduan di dalam usaha membawa pembangunan ke kawasan masing-masing.

10. BIRO TEKNOLOGI MAKLUMAT DAN PENYIARAN

Pusat Penyeliaan dan Perkhidmatan hendaklah berperanan di dalam membangunkan sebuah masyarakat yang berinformasi serta maju setaraf dengan pembangunan dunia moden melalui saluran dan rangkaian media masa yang terkini.

Pihak parti melalui Pusat Penyeliaan hendaklah menerangkan dasar-dasar perjuangan parti, pelan pembangunan dan transformasi, serta dasar-dasar Kerajaan dari masa ke semasa.

Cadangan dan Saranan:

1. Mewujudkan Buletin Parti untuk menyampaikan maklumat ataupun mesej kepada rakyat.
2. Memastikan penyampaian mesej melalui internet, tv, radio dan sebagainya dilaksanakan.
3. Memastikan seluruh kawasan mempunyai akses kepada saluran internet dan penyiaran.
4. Mempromosi dan memperkenalkan pembangunan kawasan melalui rancangan tv, radio, internet dan sebagainya.
5. Serapkan program keagamaan melalui saluran media masa.
6. Pihak parti hendaklah juga menggunakan kemudahan RTM di dalam menyampaikan mesej kepada rakyat.
7. Pihak parti hendaklah mempunyai simpanan lagu-lagu parti atau patriotik
8. Pihak parti hendaklah mewujudkan laman web di kawasan masing-masing
9. Pihak parti hendaklah menyimpan data-data berbentuk audio video yang merangkumi segala kegiatan parti.
10. Pihak parti perlu mewujudkan bidang penyiaran seperti pembikinan filem, klip video dan sebagainya.

11. BIRO KESELAMATAN

Jawatankuasa Kawasan perlu membantu di dalam :

Memastikan setiap kampung berada dalam keadaan yang aman dan tenteram dengan adanya balai polis, pos kawalan polis atau pasukan-pasukan keselamatan yang berdekatan.

Memastikan pihak JKKK menubuhkan samada Rukun Tetangga atau pasukan RELA bagi menjaga ketenteraman kampung.

Menubuhkan pasukan bomba kampung untuk memberi bantuan di dalam keadaan kecemasan terutamanya jika berlaku sebarang bencana alam seperti kebakaran atau banjir.

Memandangkan soal keselamatan ada hubung kaitnya dengan komunikasi ataupun kemudahan perhubungan maka Jawatankuasa Kawasan perlulah membantu di dalam :

Memastikan setiap kampung di kawasan masing-masing mendapat dapat dihubungkan melalui kemudahan perhubungan samada melalui talian talipon biasa, talian mudah alih, satelit, internet dan sebagainya.

Aspek Keselamatan para pemimpin parti baik daripada peringkat akar umbi hinggalah kepada peringkat Majlis Tertinggi parti perlulah di ambil kira dengan mewujudkan system kawalan keselamatan sendiri. Sistem ini merangkumi pengambilan tindakan serta langkah berjaga-jaga serta kawalan ataupun prevention dan juga termasuk tindakan menyelamatkan dan offensive jika perlu.

Pusat Khidmat Kawasan perlulah menubuhkan satu pasukan yang dilatih di dalam bidang ilmu mempertahankan diri (martial arts), pemasangan serta penggunaan alat-alat keselamatan serta penggunaan senjata.

Pasukan ini akan bertindak sebagai satu pasukan kawalan keselamatan khususnya bagi pemimpin-pemimpin parti yang datang ke kawasan masing masing khususnya pada musim pilihanraya dan lawatan rasmi.

12. BIRO PERANCANGAN KEWANGAN

Pusat Perkhidmatan hendaklah berusaha dan mencari ikhtiar untuk memastikan parti mempunyai dana dan sumber kewangan yang mencukupi untuk membantu pengurusan dan perjalanan parti dalam melaksanakan dasar-dasar Pembangunan serta Pelan Transformasi yang di rancangan.

Sumber kewangan parti haruslah berdasarkan peruntukan yang terdapat di dalam Perlembagaan Parti contohnya:

1. Melalui Yuran Tahunan ahli
2. Melalui Sumbangan
3. Melalui ikhtiar-ikhtiar

Cadangan- Cadangan:

1. Mewujudkan syarikat yang menyumbang kepada parti.
2. Mewujudkan JV di antara 'syarikat milik parti' dengan pihak individu, kontraktor, pelabur dan sebagainya.
3. Mewujudkan peluang perniagaan kepada ahli-ahli parti dan menggalakan sumbangan.
4. Memastikan setiap ranting dapat mengadakan dana dan sumber kewangan masing-masing.
5. Bekerjasama dengan JKKK dan pertubuhan-pertubuhan untuk mendapatkan kewangan
6. Mengajukan cadangan-cadangan kepada Kementerian-Kementerian untuk mendapatkan sumber kewangan.
7. Memohon bantuan kewangan daripada Wakil-Wakil Rakyat melalui tabung-tabung tertentu.

Pihak parti hendaklah memastikan segala urusan kewangan diurus dengan profesional dan hendaklah di auditkan tiap-tiap tahun. Segala laporan kewangan parti yang sudah di audit hendaklah di hantar ke Ibu Pejabat Parti setiap tahun.

13. PENGURUSAN DAN PENTADBIRAN PUSAT PENYELIAAN

Memandangkan peranan Pusat Penyeliaan dan Perkhidmatan ini adalah begitu luas dan penting maka adalah Pejabat Pusat Khidmat Parti ini di wujudkan di kawasan-kawasan yang dikirakan strategik dan penting. Ianya juga akan berperanan sebagai pusat perhubungan kepada kesemua kawasan Dewan Undangan Negeri di Kawasan-kawasan yang mana parti PRS tidak mempunyai Wakil Rakyat.

Memandangkan kawasan Dewan Undangan Senadin sudahpun mempunyai seorang Senator dan seorang Setiausaha Polilitik Kepada Ketua Menteri Sarawak maka pejabat Pusat Perkhidmatan bagi kawasan Senadin perlulah diwujudkan. Untuk mentadbir serta mengurus pejabat, pihak parti perlulah melantik seorang Pegawai Perhubungan yang akan menjaga pejabat sebagai Pegawai Perhubungan Pusat khidmat yang juga akan menyelia semua aktiviti, program-program Pembangunan serta Pelan Transformasi yang di rancang.

Di antara kemudahan-kemudahan serta tenaga kerja yang perlu ada adalah seperti berikut:

1. Pejabat yang mempunyai kemudahan seperti bilik mesyuarat, talian talipon, komputer, internet, screen, LCD projector dan laptop.
2. Sebagai peringkat permulaan hanya Pegawai Perhubungan sahaja diperlukan dan pihak parti akan menambah jumlah pekerja apabila diperlukan dari masa ke semasa.
3. Sebuah kenderaan milik parti.
4. Pejabat hendaklah memiliki Papan Tanda serta petunjuk-petunjuk yang lengkap yang melambangkan identiti parti.

CONTOH DAN CADANGAN PROGRAM SERTA AKTIVITI-AKTIVITI YANG BOLEH
DILAKSANAKAN MELALUI PUSAT KHIDMAT PRS SENADIN (MIRI)
DARI BULAN MEI 2013 – APRIL 2014

1	Perasmian Perlawanan Bolasepak Piala Gawai anjuran PRS Miri di padang RPR Tudan	3,000.00		18/05/13	
2	Perasmian Perlawanan Badminton Piala Gawai anjuran PRS Miri di Gelanggang Badminton Lutong	2,000.00		25/05/13	
3	Majlis Sambutan Rumah Terbuka Sempena Perayaan Hari Gawai anjuran PRS Miri	5,000.00		01/06/13	
4	Majlis Sambutan Hari Gawai Dayak bersama ahli-ahli PRS di Limbang	500.00		02/06/13	
5	Majlis Ngiling Tikai di rumah Senator Dtk Doris Brodie			22/06/13	
6	Majlis Ngiling Tikai di rumah Dr Richard Wil Uban			23/06/13	
7	Majlis Ngulung Tikai di Lot 740 Jalan Mulia Tudan Phase 6	500.00		28/06/13	
8	Majlis Ngiling Tikai di Kg Desaras Jalan Perdana	300.00		29/06/13	
9	Majlis Pengesahan AJK Protem Ranting PRS Tudan 1,2 & Permai	600.00		13/07/13	
10	Mesyuarat Agong (TGM) PRS Bhg Senadin.	500.00		20/07/13	
11	Mesyuarat Persiapan Mesyuarat Agong TGM PRS	100.00		27/07/13	
12	Seminar “Pembangunan Wanita” anjuran PRS Kawasan Utara.	3,000.00		28/09/13	
13	Majlis Hari Keluarga PRS Kawasan Utara	2,000.00		19/10/13	
14	Kebaktian Kebangunan Rohani ahli-ahli dan keluarga PRS Kawasan Utara	2,000.00		27/10/13	
15	Kempen Menderma Darah anjuran PRS Miri	300.00		16/11/13	
16	Majlis Sambutan Hari Ulang Tahun PRS Kawasan Utara	5,000.00		30/11/13	
17	Lawatan Mesra Ke Kg/ Rumah Panjang (PRS) yang dipilih	3,000.00		06/12/13	
18	Perasmian Perlawanan Bolasepak anjuran PRS sempena Perayaan Hari Krismas	3,000.00		14/12/13	
19	Majlis Kebaktian Pra-Krismas bersama ahli-ahli keluarga PRS	500.00		22/12/13	
20	Majlis Rumah Terbuka sempena Perayaan Hari Krismas anjuran PRS Miri	3,000.00		26/12/13	
21	Majlis Sambutan Rumah Terbuka sempena Krismas di rumah Senator Dtk Doris Brodie			27/12/13	
22	Majlis Sambutan Rumah Terbuka sempena Krismas di rumah Dr. Richard Wil Uban			28/12/13	

23	Majlis Sambutan Tahun Baru bersama ahli-ahli keluarga PRS di AGCC, Miri	1,000.00		31/12/13	
24	Mesyuarat AJK Bahagian Senadin,	100.00		11/01/14	
25	Majlis Pengesahan AJK Protem PRS Bahagian Ba'kelalan	8,000.00		25/01/14	
26	Mesyuarat Persiapan Penubuhan JKKK Kg Desaras Tudan	300.00		22/02/14	
27	Mesyuarat Penubuhan JKKK dan Pemilihan Ketua kampung, Kawasan Desaras Tudan, Senadin.	1,000.00		22/03/14	
28	Majlis Makan Malam Anjuran PRS Senadin	6,000.00		30/04/14	
	ANGGARAN PERBELANJAAN	52,700.00			

***PENTING – Setiap Pusat Khidmat Bahagian hendaklah menyediakan Cadangan Pogram serta Bajet terlebih dahulu sebelum diluluskan oleh Jawatankuasa Penyelia Belanjawan.**

ANGGARAN PERBELANJAAN PENGURUSAN DAN PENTADBIRAN PUSAT PERKHIDMATAN
UNTUK TAHUN PERTAMA OPERASI (KAWASAN UTARA)

BIL	PERKARA	JUMLAH (RM)	KOMEN
01	ELAUN PEGAWAI PERHUBUNGAN @RM 2,500 SE BULAN	30,000.00	
02	SEWA PEJABAT	7,800.00	
03	PEMBELIAN PERALATAN PEJABAT : UNTUK TAHUN PERTAMA SAHAJA -1 UNIT KOMPUTER -PEMASANGAN TALIAN TEL -1 UNIT PRINTER/FAX -1 SET LCD PROJECTOR DAN SCREEN	5,000.00	
04	PENAMBAHAN PERALATAN DAN PENGUBAHSUAIAN PEJABAT (TAHUN PERTAMA SAHAJA) -PAPAN TANDA DAN TIANG BENDERA -MENGECAT -MEMASANG CARPET -DISPLAY CABINET -BOOK RACK -PERALATAN DAPUR -SOFT BOARD -MEJA -KERUSI	5,000.00	
05	PERBELANJAAN UTILITI: -ELEKTRIK -AIR -GAS -TEL	3,600.00	
06	KOS PENGANGKUTAN SAMADA UNTUK PEMBAYARAN 1 UNIT KENDERAAN MILIK PARTI @800 SE BULAN	9,600.00	
	ANGGARAN PERBELANJAAN	RM 61,000.00	
	ANGGARAN PERBELANJAAN KESELURUHAN UNTUK OPERASI TAHUN PERTAMA	RM <u>111,700.00</u>	
	ANGGARAN PERBELANJAAN KESELURUHAN UNTUK OPERASI TAHUN KEDUA DAN SETERUSNYA	RM 100,000.00	

CADANGAN SUMBER PEMBIAYAAN

BIL	SUMBER	JUMLAH (RM)	KOMEN
01	BANTUAN DARIPADA AHLI-AHLI YB DAN YBHG:		
	1. YB TAN SRI PRESIDEN PARTI	20,000.00	
	2. YB DATUK TIMBALAN PRESIDEN PARTI	10,000.00	
	3. YB DATUK JOSEPH SALANG	10,000.00	
	4. YB DATUK MONG DAGANG	5,000.00	
	5. YB DATUK JOHN SIKIE	5,000.00	
	6. YB WILSON UGAK	5,000.00	
	7. YB WILLIAN NYALAU	5,000.00	
	8. YB DATUK AARON AGO	5,000.00	
	9. YB LIWAN LAGANG	5,000.00	
	10. YB MASIR KUJAT	5,000.00	
	11. YB JOSEPH MAUH	5,000.00	
	12. YB SNOWDOWN LAWAN	5,000.00	
	13. YB MALCOLM MUSSEN	5,000.00	
	14. YB ALEXANDER VINCENT	5,000.00	
	15. YHBG SENATOR DATUK DORIS BRODIE	5,000.00	
	16. YBHG DR. RICHARD WIL	3,000.00	
	17. YBHG DATUK WILFRED NISSOM	3,000.00	
	18. YBHG PN. ANGELINE UMIH	3,000.00	
	19. YBHG WILSON NYABONG	3,000.00	
	ANGGARAN JUMLAH SUMBANGAN TAHUNAN	RM 112,000.00	

14. KESIMPULAN

Untuk merealisasikan Perancangan atau matlamat ini, kerjasama daripada semua pihak yang terbabit khususnya Wakil-Wakil Rakyat dan Pemimpin Parti PRS adalah amat penting serta amatlah diharapkan. Perancangan ini juga boleh dijadikan satu modul oleh parti PRS untuk beroperasi di mana-mana kawasan di seluruh negeri Sarawak ini di mana kawasan tersebut tidak diwakili oleh Wakil Rakyat daripada parti PRS.

Adalah diharapkan cadangan ini mendapat perhatian serta pertimbangan yang sewajarnya oleh pemimpin-pemimpin parti serta mendapat sokongan di dalam usaha bersama untuk memartabatkan parti PRS supaya bersedia menggalas tanggungjawab yang lebih besar sebagai sebuah parti yang teguh, relevan dan berdaya saing khususnya untuk suku kaum Dayak.

CADANGAN PENUBUHAN PEJABAT PUSAT KHIDMAT
PARTI RAKYAT SARAWAK
(BUKU HIJAU)

Di sediakan oleh : Egi Bangan King
Setiausaha Bahagian PRS Senadin
Mei 2013